

Prepoznavanje pacijenta

1. Postavite si pitanje iznenađenja

- “Bi li me iznenadilo da ovaj pacijent umre za manje od godinu dana?”

2. Upotrijebite vodič SPICT

- Potražite opće indikatore pogoršanja zdravlja
- Potražite specifične kliničke indikatore jednog ili više uznapredovalih stanja

Novootkriveni pacijent

- Utvrđeni su ključni izvori patnje (bol, mučnina...)
- Konzultirane su kolegice i kolege s odjela
- Obaviješten je bolnički tim za palijativu – *teefonom (7)2094 ili uputnicom*
- Ukoliko pacijent nema obitelji niti zakonskog skrbnika, obaviješten je bolnički socijalni radnik
- Pacijent je informiran o svom stanju
- Obitelj je informirana o pacijentovom stanju
- Provjereno je koliko su pacijent i obitelj razumjeli informacije
- Procijenjen je kapacitet obitelji za preuzimanje pacijenta u kućnu skrb (min. 3 odrasle osobe od kojih je barem jedna 24 sata u kući)
- Procijenjene su potrebe za posthospitalnom skrbi (*kućna palijativna skrb, pojačana dugotrajna skrb u izvanbolničkim stacionarnim ustanovama, dugotrajno bolničko liječenje, produženo bolničko liječenje, premještaj na odjel palijative*)
- Pacijent i obitelj upoznati su s mogućnostima daljnje skrbi
- Započeta je edukacija pacijenta i obitelji za posthospitalnu skrb
- **Započnite planiranje otpusta što ranije nakon prijama!**

Planiranje otpusta na kućnu skrb

- Evidentirane su sve potrebe pacijenta i obitelji
- Pacijent je upoznat s odlukom o otpustu i kamo se premješta (kuća, ustanova...)
- Pacijent je suglasan s mjestom nastavka skrbi (ako je priseban za davanje privole)
- S pacijentom i obitelji isplanirana je daljnja skrb
- Ukinuti su nepotrebni lijekovi (npr. statini, antihipertenzivi...)
- Pripremljeni su planovi potreba nakon otpusta (terapije boli, prehrane, fizikalne terapije)
- Pacijent i obitelj educiraju se za kućnu skrb

Neposredno prije otpusta

- Provjereno je da su svi preporučeni lijekovi u pristupačnom obliku (pogodni za primjenu u kućnim uvjetima, pacijent ih može gutati itd.)
- Obitelj je razumjela i dobila napismeno upute o složenim posthospitalnim postupcima (npr. injekcije heparina, parenteralna prehrana)
- Izdane su doznake za pomagala (npr. koncentrador kisika, antidekubitalni madrac...)
- Na mjestu buduće skrbi pripremljena su neophodna pomagala (npr. koncentrador kisika, aspirator, kućni respirator)
- Pripremljene su pismene upute i informacije za pacijenta i obitelj (npr. kontakti koordinatora za palijativu, upute za PEG...)
- Kod uznapredovale maligne bolesti procijenjena je mogućnost naglog pogoršanja nakon otpusta

Sestrinsko pismo poslati koordinatoru, patronaži i LOM-u (najbolje u elektronskom obliku)!

Što dodati u liječničko otpusno pismo?

- šifru Z51.5
- preporuku za nastavak palijativne skrbi
- napomenu da je aktivno liječenje završeno (ako jest)
- terapiju boli (ako je potrebna)
- šifre za fizioterapiju kod kuće (ako je potrebna)
- tipove i šifre za materijale (npr. za stome, obloge za rane, pelene, kateter...)
- preporuke za prehranu (npr. enteralni pripravci, kašasto...)

Što je otpust bolje isplaniran, to je manja vjerojatnost rehospitalizacije!

Najveći broj kreveta nalazi se u kućama građana!

Glavni uzrok povratka palijativnog pacijenta na OHBP jest neriješena bol!

Razmotrite opravdanost premještaja u JIL ako se od intenzivnog liječenja ne može očekivati kliničko poboljšanje

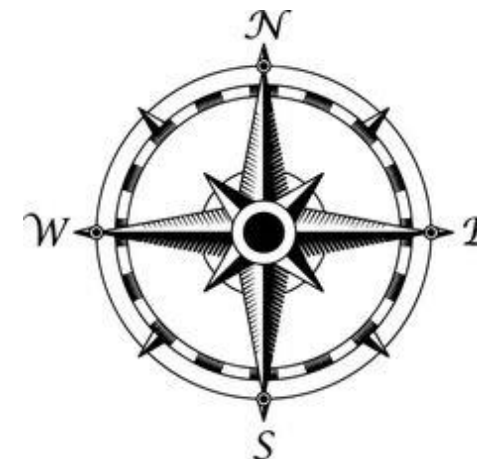
Kriteriji za uključivanje intenzivno liječenog pacijenta u palijativnu skrb (OIL lok. Rijeka)

- Pozitivan odgovor na pitanje iznenađenja
- Metastazirani malignom ili lokalno uznapredovali malignom pluća, gušterače, glave ili vrata
- Konzilij od članova najmanje dviju specijalnosti zaključio je da se ne može očekivati značajno kliničko poboljšanje
- Pacijent zadovoljava barem DVA od ovih (sekundarnih) kriterija:
 - a. teška ozljeda mozga: Glasgowska skala kome manja od 9 (bez sedativa)
 - b. hipotenzija koja zahtijeva primjenu vazopresorskog agensa dulje od 12 sati
 - c. terminalna bolest bubrega: GFR manji je od 30
 - d. terminalna bolest jetre: MELD 30 ili veći
 - e. teška sepsa
 - f. bilo koji aktivni malignom, isključujući nemelanomski rak kože i sl.
 - g. prethodno učinjena traheotomija, isključujući malignom glave i vrata kao razlog

Umirući pacijent

- Pozvana je obitelj da se oprosti s umirućim
- Osigurana je jednokrevetna soba ili bar minimum privatnosti (npr. paravan)
- Obitelji je omogućeno da bude uz umirućega
- Pacijentu se maksimalno ublažavaju svi simptomi (bol, terminalni nemir...)
- Smanjen je intenzivni monitoring
- Smanjena je učestalost i invazivnost pretraga
- Ako je pacijent vjernik, pozvan je vjerski službenik
- Obitelji se pruža psihološka podrška
- Pacijentu se pruža psihološka podrška sve dok je pri svijesti

Vodič za kliničku palijativu

- Kako prepoznati potrebu za palijativom?
- Što kad otkrijemo novog palijativnog pacijenta?
- Kako ga otpustiti i kamo?
- Što napisati u otpusnom pismu?
- Što kad nam pacijent umire?